

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	73.C.128.e-5.	MIL	30. oktober 2006

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2006 afgives tilsagn på op til 310 mio. kr. til Danmarks bidrag til den fjerde genopfyldning af den Globale Miljøfacilitet - GEF.

Forslaget medfører ikke merudgifter i finansåret.

- b. *Baggrund*
Den Globale Miljøfacilitet (GEF) blev oprettet i 1991 som en multilateral finansieringsinstitution, der yder finansiel støtte til dækning af de meromkostninger, der opstår ved, at udviklingsprojekter også fremmer globale miljømålsætninger. I løbet af de første ti år finansierede GEF hovedsageligt aktiviteter med følgende hovedformål:
- gennemførelsen af FN-konventionen om klimaforandring.
 - gennemførelsen af FN-konventionen om biodiversitet.
 - udfasning af ozonnedbrydende stoffer i Øst og Centraleuropa under Montreal Protokollen.
 - beskyttelse af internationale havområder og ferskvandssystemer.

I 2002 blev GEF's mandat udvidet til også at omfatte ørkendannelse og visse kemikalier. GEF blev således gjort til en af FN's Ørkenkonventions finansieringsmekanismer og til finansieringsmekanisme for Stockholm-konventionen om svært nedbrydelige organiske miljøgifte.

GEF's overordnede ledelse varetages af en bestyrelse på 32 medlemmer fra både donor- og modtagerlande. Projekter finansieret af GEF gennemføres af ti partnerorganisationer, herunder Verdensbanken, FN's udviklingsprogram (UNDP), FN's miljøprogram (UNEP) samt en række af FN's særorganisationer og regionale udviklingsbanker. Projekterne samfinansieres således, at hver dollar bevilget af GEF suppleres med ca. tre dollars fra anden side.

Danmark har ydet finansielle bidrag til GEF's etablering og de tre efterfølgende genopfyldninger. Det første bidrag androg 143,1 mio. kr. for årene 1991-1993 (Akt 292 14/8-1991). Det danske bidrag til den første fireårige genopfyldning udgjorde 226,5 mio. kr. for årene 1994-1997 (Akt 16 12/10-1994). Heraf var 46 mio. kr. et frivilligt, supplerende bidrag. Danmarks bidrag til den anden genopfyldning var på 193,2 mio. kr. for

årene 1998-2001 (Akt 61 17/12-1998). Til den tredje genopfyldning bidrog Danmark med 298,2 mio. kr. (Akt. 20 31/10-2002). Beløbet indeholdt et ordinært, forholdsmæssigt bidrag på 262,2 mio. kr. og et frivilligt, supplerende bidrag på 36 mio. kr. Bidraget til den tredje genopfyldning er udbetalt i årene 2002 – 2005.

Projektbeskrivelse

Det umiddelbare formål er at bidrage til den fjerde genopfyldning af den Globale Miljøfacilitet (GEF) med henblik på at videreudvikle dens virksomhed som centralt finansieringsinstrument for miljøindsatser med et globalt sigte. Derved bidrages til det overordnede formål - løsningen af globale miljøproblemer indenfor biodiversitet, klima, ørkenspredning, organiske miljøgifte, internationale vandsystemer samt ozonnedbrydning.

I forbindelse med den fjerde genopfyldning har de fleste donorer stillet i udsigt at yde ordinære, forholdsmæssige bidrag i henhold til en tidligere anvendt fordelingsnøgle. Dertil kommer frivillige, supplerende bidrag fra en række donorlande. Det samlede resultat af genopfyldningen andrager USD 3,13 mia. – godt 18 mia. kr. De tre største donorlande er USA, Japan og Tyskland med bidrag svarende til henholdsvis 1,95 mia. kr., 1,85 mia. kr. og knap 1,8 mia. kr. USA og Japan reducerede deres bidrag i forhold til tredje genopfyldning. De to landes andele af byrdefordelingen er nu henholdsvis 14 pct. (mod tidligere 20 pct.) og 13,5 pct. for Japan (mod tidligere 17 pct.). Danmarks andel af de ordinære bidrag er uændret 1,3 pct. Lægges dertil et frivilligt, supplerende bidrag, udgør den samlede andel 1,6 pct. Danmark følger således de fleste europæiske donorlande, som har fastholdt eller forøget deres bidrag i national valuta, hvilket med en lavere vekselkurs i forhold til sidste genopfyldning kompenserer for de reducerede bidrag fra Japan og USA.

Med udgangspunkt i en samlet evaluering af GEF's virke har donorlandene også aftalt et sæt retningslinier og reformer, der skal være styrende for anvendelsen af midlerne under GEF-4. De væsentligste elementer heri er:

- udbygningen af et nyt ressourcefordelingssystem til at omfatte samtlige af GEF's indsatsområder efter en evaluering af erfaringerne fra to områder - biodiversitet og klimaforandring,
- højere standarder for forvaltningen af GEF's finansielle midler hos partnerorganisationerne med henblik på at højne sikkerheden for effektiv anvendelse og imod misbrug af ressourcerne,
- en videreudvikling af mål- og resultatstyring,
- en forenkling af de strategiske retningslinier og af procedurerne for projekternes planlægning og godkendelse,
- en styrket integration af GEF-finansierede projekter i udviklingslandenes strategier til bekæmpelse af fattigdom og for bæredygtig udvikling,
- mere vægt på projekter, som samtidig opfylder målsætningerne for flere miljøkonventioner,
- en højere standard for evaluering og monitorering hos de projektudførende organisationer.

I henhold til den aftalte overordnede fordeling af midlerne på GEF's indsatsområder, vil 33 pct. blive anvendt til indsatser vedr. klimaforandring, 33 pct. til indsatser vedr. biodiversitet, 12 pct. til indsatser vedr. internationale vandsystemer, 10 pct. til indsatser vedr. udpining af jorden, herunder ørkenspredning, 10 pct. til indsatser vedr. svært nedbrydelige organiske miljøgifte, 1 pct. til indsatser vedr. ozon-nedbrydende stoffer og 1 pct. til tværgående programmer.

Budget

Danmark overvejer p.t. i lighed med bidraget til sidste genopfyldning at indbetale tilsagnet til GEF over 4 år - og ikke over maksimumperioden på 10 år. Dette vil i givet fald øge nutidsværdien af de danske betalinger. Som følge heraf kan Danmark evt. nøjes med et tilsagn, der bliver mindre end 310 mio. kr. Beslutning herom vil dog først kunne træffes i december 2006 efter nærmere drøftelser med GEF.

Den samlede bevilling andrager op til 310 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Forholdsmæssigt bidrag.....	206 mio. kr.
<u>Supplerende bidrag.....</u>	<u>104 mio. kr.</u>
<u>I alt.....</u>	<u>310 mio. kr.</u>

Tilsagnet vil blive afholdt med op til 310 mio. kr. under § 06.36.05.11. Den Globale Miljøfacilitet (GEF). Beløbet forventes udbetalt i fire årlige anvisninger.

Vesentlige risikoelementer

GEF anses for at være en vel konsolideret institution med en række effektive kontrolmekanismer, herunder et omfattende evalueringssystem. Den største risiko vil derfor være, at andre donorer ikke bidrager i overensstemmelse med deres tilsagn. Denne risiko anses imidlertid for at være nedbragt som følge af den opmærksomhed, dette spørgsmål har haft under genopfyldningsforhandlingerne. I den forgangne 4-års periode har GEF ikke været plaget af større og vedblivende betalingsrestancer.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2006 afgives tilsagn på op til 310 mio. kr. til Danmarks bidrag til den fjerde genopfyldning af den Globale Miljøfacilitet - GEF.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven 2006 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.36.05. Globale Miljøprogrammer.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.